

SKIP v roce 1995

PhDr. Jarmila Burgetová

Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR

Dámy a pánové, vážené a milé kolegyně a milí kolegové,

jako členka organizačního výboru mezinárodní konference Infomedia Praha '95 jsem byla vyzvána, abych zde promluvila jménem Svazu knihovníků a informačních pracovníků České republiky, jehož jsem předsedkyní.

Přiznám se, že jsem z počátku váhala, zda mám této nabídce využít, protože - jak jsem přesvědčena - smyslem této konference je ozřejmit si - za aktivní účasti zahraničních kolegů a reprezentantů nejrozličnějších na informačním poli působících firem - jaký je stav a jaké jsou perspektivy českých knihovnických a informačních institucí, jak se vyrovnávají se zaostáváním za vyspělými státy s tržní ekonomikou a jaké předpoklady k všestrannému rozvoji "informačních médií" (a jejich využití) dnes v České republice máme, respektive potřebujeme mít.

Nakonec jsem se rozhodla krátce na konferenci promluvit. Ráda bych totiž připomněla, že v tak náročném období, které právě v knihovnách a informačních pracovištích prožíváme, bychom se neměli spoléhat jen na podporu oficiální - státní a institucionální. Všichni dobře víme, že stát bude postupně stále méně a méně zasahovat do oblastí jakou představují knihovny a informační pracoviště a že jednotlivé instituce budou muset naopak stále více a více bojovat o své konkrétní a často jedinečné " místo na slunci". Naše profese - globálně vzato - bude potřebovat silnou podporu nebo chcete-li oporu především **z vlastních řad**. Tu v demokratických společnostech představují občanská sdružení, spolky, profesní komory, nadace a různé nevládní organizace. V našem případě budu mluvit - jak jinak - o funkci a poslání Svazu knihovníků a informačních pracovníků jakožto **jediné** dobrovolné profesní organizace, která u nás sdružuje jak knihovníky, tak i informační pracovníky a která působí v celé republice, dle vnitřní struktury SKIP rozdělené do deseti regionů na území Čech a Moravy.

SKIP - jak jsme si zvykli zkráceně naši organizaci nazývat, obnovený po listopadových změnách na jaře roku 1990 , navazuje vědomě na spolek téhož jména tedy Svaz knihovníků a informačních pracovníků, který vznikl z aktivity a nadšení knihovníků a informačních pracovníků v období Pražského jara 1968. Pod dojmem nastalé liberalizace poměrů jsme se domnívali, že hlavním úkolem naší profesní organizace bude ovlivňovat "**správným směrem**" státní orgány, které tehdy téměř ve většině případů zřizovaly a financovaly knihovny nejrozličnějších typů. Již koncem šedesátých let "osvícení knihovníci" kladli velký důraz na potřebu úzké spolupráce knihoven a informačních středisek a jejich pracovníků, což se také projevilo na ustavujícím sjezdu ve spontánním souhlasu s přijetím této koncepce vyjádřené v organizace - tedy **Svazu knihovníků a informačních pracovníků**. Žel - jak známo - SKIP byl na zásah ministerstva kultury tehdejšími ministerstvem vnitra již v létě roku 1970 zrušen a jeho čelní představitelé za svou tehdejší aktivitu příslušně "potrestáni".

Obnovený SKIP se ovšem nachází již ve zcela změněné situaci, nicméně se plně hlásí k této tradici vytváření společné báze jak pro knihovníky , tak pro informační pracovníky, i když je třeba říci, že obsahově ztratilo již toto rozlišení - zejména ve velkých knihovnách své opodstatnění. Nepovažuji však za správné, jestliže někteří kolegové chtějí zužovat působení SKIP a jeho členskou základnu pouze na problematiku a knihovníky veřejných knihoven. Je - dle mne - právě velkou předností SKIP, že v jeho rámci se mohou dobrovolně sdružovat knihovníci různých typů knihoven, že mají možnost společně řešit problémy, vzájemně se poznávat, doplňovat a profesně obohacovat. To oceňuji kladně převážná většina regionálních organizací SKIP. Nechci a ani nemohu říci, že se nám v tomto směru v uplynulých pěti letech vše podařilo, protože často znovu a znovu narážíme na bariéry a nepochopení - žel - i v rámci knihovnické a informační profese. Jsem však přesvědčena, že dobrý základ byl již vytvořen a že je na čem budovat.

Je tu např. již čtyřletá tradice bohatě navštěvovaných seminářů o automatizovaných knihovnických systémech, pořádaných VV SKIP dříve ve spolupráci s katedrou vědeckých informací a knihovnictví, nyní s Ústavem informačních studií a knihovnictví FF UK a na ně navazujících pravidelně a operativně vydávaných sborníků z těchto seminářů. Pokračuje - také již několik let - vyhlašování soutěže na odborné práce, kde jsou vítána i témata po výtce " informační" . Některá z nich byla již mezi odměněnými. Jsou využívány možnosti publikační, např. v Bulletinu SKIP, který dostává jako členský

zpravodaj zdarma každý člen, (č. 3-4/ 1994) SKIP jako první aktuálně publikoval výsledek výroční konference FID - český překlad **"Tokijské deklarace strategického svazku mezinárodních nevládních informačních organizací ke zlepšení služeb světovému společenství"**. V ediční řadě "Aktuality SKIP" chystáme pro letošní rok další zajímavý titul , zatím s pracovním názvem **"Informační dálnice"**. SKIP podporuje i zahraniční zájezdy, směřující k hlubšímu poznání světových informačních trendů. Patřil k nim např. v loňském roce pořádaný zájezd na britskou renomovanou konferenci a výstavu "Libtech International" v Hatfieldu. V letošním roce jsme byli zváni na neméně prestižní francouzskou akci - kongres **IDT "Trh a informační průmysl"** pořádaný v Paříži v hlavní gesci francouzské asociace dokumentalistů a odborných knihovníků - ADBS, bohužel pro finanční náročnost a časovou kolizi s naším sjezdem jsme nemohli zájezd realizovat. Pokud nemáme možnost uspořádat hromadný zájezd, pak alespoň podporujeme jednak finančně, jednak žádostmi o úlevy (např. prominutí konferenčního poplatku) zahraniční cesty konkursem vybraných členů SKIP, kteří pak ostatním zprostředkují své poznatky a také dovezou zajímavé materiály. V letošním roce již SKIP takto "sponzoroval" účast Mgr. Pilaře z Národní knihovny na holandském sympoziu k problematice **marketingu** a dr. Stöcklové z Ústavu informačních studií a knihovnictví na známé výroční konferenci **"Computers in libraries"**, pořádané britskou Knihovnickou asociací.

Je zajímavé, že v zahraničí např. v Německu či ve Francii nám závidějí, že máme jednu společnou profesní organizaci pro knihovnické a informační profesionály bez ohledu na typ instituce, v níž pracují. V Německu zatím úsilí o sloučení pěti hlavních knihovnických spolků ztroskotalo. Mělo k němu dojít na letošním Bibliothekartagu v Göttingen, avšak problémy se nepodařilo vyřešit, takže zatím ke sloučení nedojde. Ve Francii je obdobná situace, proto v posledních letech alespoň vytvořili jakýsi společný koordinační orgán, zastřešující jak spolky knihoven jednotlivých typů, tak oblast informační - zde dosud tradičně pojmenovávané jako oblast dokumentační.

SKIP je připraven - a já doufám, že to mohu prohlásit i jménem budoucího výkonného výboru, který bude za čtrnáct dní zvolen na 2.řádném sjezdu SKIP, poskytnout bázi a oporu všem aktivitám, které povedou k rychlejšímu rozvoji našich pracovišť směrem k " informační společnosti". S uspokojením mohu konstatovat, že do tohoto nejvyššího orgánu SKIP kandidují z poloviny představitelé veřejných knihoven a z druhé poloviny pracovníci knihoven ostatních typů - vědeckých, akademických, vysokoškolských, muzejních, lékařských i technických a také zástupce našeho profesního vysokoškolského pracoviště. Toto budoucí složení výkonného výboru se zárukou dalšího všestranného působení SKIP v tom duchu, o němž jsem hovořila na počátku svého vystoupení.

Sjezd SKIP se koná ve dnech 26. a 27.května v Československém manažerském centru v Čelákovících; tentokrát bude - v naší krátké historii poprvé - doprovoben také výstavou a prezentací patnácti českých i zahraničních firem, které zajišťují pro knihovny nábytek, zařízení, ale i softwarové a další informační produkty a služby.

Srdečně Vás všechny do Čelákovic zvu, i když nejste ani delegáty sjezdu či dokonce ani členy SKIP; pokud budete mít zájem o zmíněnou výstavu a prezentace firem , budete srdečně vítáni. Neméně srdečně jste zváni i do řad členů SKIP ! Je nasnadě, že čím více členů bude SKIP mít, tím významnější bude jeho vliv na další "osud" naší profese a tím větší budou i jeho možnosti podpory zvyšování profesní kvalifikace členů SKIP.

Děkuji Vám za pozornost.